

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septomana: **DUMINEC'A.**

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contiena cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scól'a.” Er banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.”</p>
---	--	---

Spiritulu vietii publice la noi.

In mersulu popóreloru punctulu de capetenie si lini'a de conduita se semnaléza de regula prin spiritulu, de carele este condusa societatea la anumite epoce: spiritulu vietii publice.

Intru cât se intereséza, seau nu se intereséza, ómenii, cari constituiescu unu poporu de sórtea si viitorulu intregului, intru atát poti se calculezi cu date asupra viitorului, ce-lu ascépta.

Daca ne-ar intrebá cinev'a pre noi ómenii, cari formamu astadi biseric'a romana, — care este spiritulu vietii publice la noi, in biseric'a si in scóla, — respunsulu ne-ar fi, ca la noi este, si nu pré este acestu spiritulu.

Lu-vedemu pre alocurea desvoltatu in celu mai mare gradu, si in acelasi timp lu-gasimu pre ici, pre colo lancediendu, si perdiendu-se.

Ne trudimu cu totii, si toti facem ceeace potem. Facem multe lucruri bune, dar in acelasi timpu remanu fórté multe nefacute, asia incát dandune seam'a de situatiunea, in carea ne gasimu, adese ti vine se dici, ca ceeace facem se paraliséza prin ceeace remane nefacutu.

Am inceputu tóte in biseric'a si scóla asia dicendu dela vatr'a rece. Si omulu, carele are nefericirea, ca astfelu se-si incépa viéti'a, trebue se cascige multe, fórté multe, pana cand se póta dice, ca a intratu si elu in róndu cu ceialalti ómsen, si si-a facutu si incheiatu cas'a.

Am facutu multe de cand am inceputu a-ne créa o viéti'a prin biseric'a si scóla

A remasu inse in acelasi timp o multime de lucruri nefacute, si multimea lucrului, ce vedemu, ca reelama urgenta esecutare, a produsu in noi unu felu de spaima, ca nu vom poté merge, si nu le vom poté face tóte cu repediunea, carea este de lipsa, pentrucá se potém dice, ca avem de tóte, si am intratu cu demnitate in róndu lu-mii mai inaintate.

Astadi a intratu multa frica in noi, ca nu vom poté face totu ce trebue se facemu, mai cu seama, ca cum, cum nu, a inceputu a-se respandi in noi credinti'a, ca nu avemu de unde se luam medilócele trebuintióse pentruca se acoperimu multele trebuintie intetitorie ale vietii.

Acésta frica a produsu apoi in multi dintre noi unu felu de indispositiune la lucru, carea pre ici, pre colo a trecut chiari in apatia si indiferentismu; ér intre astfelu de impregiurári gasindu-ne, spiritulu vietii publice a cam scadiutu, si de aci provine pre alocuri secet'a de fapte intru desvoltarea si inaintarea nóstra.

Nu este destula insufletire la noi si tóta situatiunea nóstra este posomorita din acésta cauza.

Care va se dica spiritulu vietii publice la noi nu se gasese astadi in acea stare de desvoltare, carea face pre omu, cá se nu cunósca nici unu felu de greutate, nici unu felu de pedeca intru a face binele pentru prosperarea intregului.

Trei sunt cu deosebire momentele, cari au produsu in noi acésta lipsa de spiritulu pentru viéti'a publica, si anume:

- 1) Avem pré multe de facutu;
- 2) Póteca ne-am apucatu pré de multe lucruri de odata; si
- 3) Poporu cu o fantasia fiend, ne descuragéza usioru greutátile, ce le intempinámu, cand voimu a face binele.

Aceste trei momente si-au apoi influinti'a lor asupra dispositiunii nóstre. Ne incuragéza, seau ne descuragéza in lucrurile nóstre; ér curagiulu si dispositiunea este momentulu celu mai decidietoriu in viéti'a.

Ca se ne potém inse dá seama, daca indreptate sunt seau nu momentele de mai sus asupra vietii nóstre, este neaperatu de trebuintia, cá se-le supunem unei critice cât mai amenunáte.

Adeverulu este, ca multe avem de facutu. Am facutu inse parte din ele, si ceeace am facutu, ne este dovéda, ca putem face, si putem lucrá si mai departe, si inca cu sporiu mai multu, decât am potutu face acést'a pana acum. Astadi pre calea, pre carea am apucatu, avem unu drumu batutu, si naturalu este, ca trecuti odata preste greutátile inceputului, suntem cu totii mai bine deprinsi, si putem fi mai spornici la lucru. Daca avem multe de facutu, neaparatu le vom face pre tóte si facendune unu planu bunu de actiune, vomu gasi pentru tóte timpul si medilócele.

Am disu mai de multeori, ca la noi se gasescu mijlócele pentru tóte, cand voimu a face binele. Si marturia despre acést'a ne sunt cele degia facute; ér greutátile, ce le intempinámu ori de câte ori avem a face binele, nu este permis a-ne descuragiá si instreiná defacerea lui. Omeni suntem, si greutátile strensu legate de omu.

Greutátile sunt o scóla, in carea omulu se otielesce si invertosiéza tocma asia, precum se lamuresce aurulu prin facu. Cu atât mai putienu ne póte servi de pedeca fantasi'a cea desvoltata a poporului nostru. Din contra chiar acést'a este o putere, carea neaparatu, bine folosindu-ne de dens'a, ne póte face cele mai bune servitie.

Lipsite sunt deci de orice ratiune si indreptare momentele, despre cari am poté crede, ca ne depriméza vointi'a de a face binele, si credinti'a nóstra este, ca gresitu este totu omulu, la carele nu este destul de viu spiritulu pentru viéti'a nóstra publica; ér pentru alimentarea si desvoltarea acestui spiritu detorintia avem a ne identificá interesele nóstre cu interesele poporului, si atunci vom poté lucra! intru tóte cu mai multa zelu si in urmare cu mai multu sporiu.

Discursulu

pronuntyatu de P. S. S. Silvestru B. Pitesiteanu la mórtea I. P. S. Metropolitu Primatu, Calinic Miclescu.

Remaneti sanatosi prieteniloru si filoru, mantuiti-ve fratiloru si cunoscutiloru, ca eu calea mea mergu; santa cruce ajuta-mi! Mai multu nu voiú stá inaintea vóstra, càci limb'a mi s'a legatu; gur'a mi s'a inclestatu si buzele mi-stau nemisicate. Nu uitati a ve aminti de mine. (Trop. din prohodulu preotiloru).

Éta Sire, éta iubiti crestini, expresiunea credintiei, a simtiemintelor si a fisoionomiei chiar, in cele din urma dile ale primului nostru Archipastoriu, Metropolitulu Ungro-Vlachiei si Primatulu Romaniei, Calinic Miclescu.

Cine a visitatu in cele din urma óre pe Inaltulu nostru Archipastoriu, nu credu ca se va mai in-

doi despre veracitatea manifestării acestei credintie si simtieminte curatu crestinesci. *Intru acést'a va cunosce lumea ca sunteti discipuli ai mei, de veti avé dragoste intre voi, dice Domnulu nostru Isus Christosu. Aceste expresiuni au corespondentulu loru in cuvintele: Remaneti sanatosi prieteniloru, remaneti sanatosi filoru.*

Acel'a dintre frati si chiar cunoscuti, caroi'a i-se pare ca sta, se caute se fia cu mare atentiune se nu cada. Urmeze in totulu invetiatur'a S. A. Pv. care dice: *Neincetatu priveghiati si ve rugati cá se nu cadeti in ispita.*

Vedeti iubitoru, cum Archipastoriulu nostru, si in ultimele momente si-esprima nobleti'a si bunatatea sufletului seu; elu, umilindu-se, voiesce se fia intre-cutu, voiesce cá tóta lumea se fie mai buna si se faca mai multu decât elu.

Pastoriulu totu pastoriu; elu dicendu; *eu in calea mea mergu*, adeca iesu dintre voi si merga, in numele Dumnediului meu, in care credu din totu sufletulu, pe cale cunoscuta, nu scapa inca din vedere a dice filoru sei spirituali, fratiloru si cunoscutiloru, mantuiti-ve, perfectionati-ve, faceti mai multu decât mine. Éta omulu progresului. In cele din urma, sosindu momentulu calatoriei necunoscute, pe cand pana acum stá cu ochii inchisi, acum i deschide, si facendu cu privirea unu semnu de adio, si-trage man'a drépta pe care n'o potea misic'a mai nainte, strengedegetele si face semnulu santei cruci, cá cum s'ar inarmá si asigurá pentru mergerea in calea necunoscuta. Éta modelu de credintia si dragoste in Dumnedieu.

Si cine dintre noi nu scie cât de multu Archipastoriulu nostru erá de credintiosu, cine nu scie cât de multa rabdare avea elu in a dá cele ce sunt ale lui Dumnedieu lui Dumnedieu, si cele ce sunt ale Cesarului Cesarului; cine nu scie, vreau a dice, cât de mare credintia avea in Dumnedieu si cu cât zelu se rugá lui diu'a si nóptea; cine nu scie cât de multa dragoste avea catra santele lui Dumnedieu locasiuri, cerendu concursulu si ajutorulu tuturoru in a fi tiente in splendórea cuvenita loru; cine nu scie cât doria marele nostru Archipastoriu luminarea clerului si ridicarea lui la nivelulu culturai contimporane, pe bas'a invetiaturiloru evangelice; aceea ce a si facutu, prin concursulu M. S. Regelui, sè se infientieze facultatea de teologie pe langa universitatea din Bucuresei; cine nu scie cât de multu si-a iubitu tiér'a, dandu-si totu concursulu putinciosu, impreuna cu conducetorii destinelor ei, spre a-si capetá independenti'a si a fi in concertulu puteriloru europene, facendu cunoscentia prin amabilitatea ce-lu caracteriséza, cu o mare parte din personagele de distinctie ale Europei. Si daca póte nu toti le-cunoscú acestea, apoi negresitu toti ómenii nostri de Statu au deplina cunoscentia despre ele.

In genere staruintiile Archiepiscopului nostru pentru luminarea si imbunatatirea clerului au fost mari; si daca nu in totul si nici in totdeun'a au fost satisfacute, apoi acést'a n'a fost nici pentru ca n'a avutu simpatiele guverneloru din timpuri, nici pentru ca guvernele n'ar fi voitu, ci pentru ca interese de mare insemnatate ale tieriei l'au facutu se cedeze, si in cele din urma se supórte cu multa greutate in adenculu inimei sale durerea de a nu-si po- tea realisá bunele sale dorintie.

Aceea ce mai denota inca marea sa dorintia de bine, de alinarea suferintieloru omenirii in genere si a imbunatatirii clerului in parte, este si infiintierea prin initiativ'a si concursulu Archiepiscopului nostru, a societátii Caritate a pentru usiorarea suferintieloru seraciloru; societatea numita Ajutorulu pentru ajutorarea familieloru serace ale decedatiloru preoti, la care este chiar si cá membru fundatoru. Unde se mai punu pe langa acestea multimea de tineri, cari si-au facutu studiele in diferite ramuri ale sciintiei in tíera si in strainatate cu spesele caritabilului nostru Archiepiscopu.

Inaltulu nostru Pastoriu si-trage originea din o vechia si onorabila familia aristocratica din Moldov'a, din famili'a Miclescu. Este nascutu in anulu 1822, Aprile 16, in vechi'a capitala a Moldovei Sucév'a, unde legitimii sei parinti, marele logofetu Scarlatu Miclescu si soci'a sa Mari'a, nascuta Beldimanu, emigrasera in timpul revolutiunei 1821. Numele din botezu i-a fost *Constantin*. Din copilaria s'a devotatu bisericeii, pentru care sub ingrijirea unchiului seu, demnulu de amintire Metropolitulu Sofronie, pe atunci Episcopu alu Husiloru, si-a primitu educatiunea si instructiunea in acésta directiune, fiind la 1842 Iunie 18 si tunsu in schim'a monachala, in 1843 Iunie 23, hirotonisitu dincon, ér ieromonachu la 31 Noemvre 1848. Nu multu dupa aceea fù radicatu la rangulu de Archimandritu si numitu Egumenu la manastirea Slatin'a, din judetiulu Sucév'a. La anulu 1855, fù chirotonisitu, Archiereu cu titlu de Hariopeleas, ér la 1858 fù numitu locotonentu de episcopu alu Eparchiei Husiloru, cand a luat parte la divanulu ad-hoc pentru unirea Principatelor. La 1860 demisionandu din locotenti'a Eparchiei Husiloru, se retrasa la manastirea Slatin'a, totu in calitate de egumenu, de unde, Demnitoriulu Al. I. Cuz'a rechiamandu-lu la anulu 1863, i-a incredintiatu locotenti'a Metropoliei Moldovei, unde la anulu 1865 Maiu 10 si fù numitu Metropolitu definitivu, in care demnitate stete pana la 31 Maiu 1875; cand, cu ocaziunea incetarii din viétia a Metropolitului Primatu Nifonu, marele Colegiu electoralu lu-alesu la inalt'a demnitate de Archiepiscopu si Primatu alu Romaniei.

Activitatea sa in folosul tieriei si in specialu bisericeii ortodoxe romane, in calitate de Primatu ca de esemplu: Santirea Santului si Mareiui, Miru Auto-

cefali'a Bisericeii nóstre, etc., este cunoscuta de téra intréga.

Anulu acest'a agravendu-se din ce in ce mai multu ból'a de care suferia inca si mai inainte, cu cunoscuta-i credintia in Dumnedeu, a suportatu in deplina consciinta greutatile boalei pana in ultimele momente, cand, Joiu, 14 ale curentei, orele 6^{1/2} p. m., avù locu espirarea cea mai linistita si cu totul crestinesca.

Dar ora pornirii, ora despartirii vedute apropiindu-se, éta cum se esprima, prin organulu meu, inaltulu nostru Archipastoriu.

Majestate! Majestate; Multiamescu si iarasi mulmescu dragostei Tale! Eu am cunoscutu ca M. Vóstra totdeun'a m'a iubitu si pe mine si tíer'a. Ré-mai intru dragostea Ta. Iar Dumnedieul pacii si alu indurarii sa-ti resplatésca inmiitu acésta dragoste. Iarta-me de am gresitu ce-va Tie si tieriei. Iarta-me, rog si guvernulu teu, càci cu intentiune rea n'am facutu nimicu.

Iubitilor in Christosu frati Episcopi! daca am gresitu ceva Bisericeii si voe iertati-me; feriti-ve inse voi de a nu face gresulele mele. Ddeu se ve plátésca dragostea. Nu me uitati ca si Dumnedeu se nu ve uite.

Iubitiloru conservitori ai Altarului, preoti si diaconi, voi cari ati purtatu greutatea si zaduful dilei in lucrulu mantuirii turmei incredintate mie si voe, iertati-me si voi daca póte am facutu erori in conducerea vóstra si v'am gresitu cu ceva; aduceti-ve aminte de mine in rugaciunile vóstre si credeti ca Dumnedeu va resplati dragostei vóstre.

Iubitilor mei fii in Domnul, din tóta Eparhi'a incredintata supravegherei mele, si din tóta scump'a nóstra téra Romani'a, fiti si voi condescendenti gresialelor mele de voe si fara de voe, càci nu este om care sa nu gresiésca. Iubiti pe Dumnedieu si ve supuneti porunciloru lui; iubiti-ve tíera; iubiti pe Suvranulu vostru care este carne si óse din corpulu vostru, din corpulu prea iubitei nóstre patrii; iubiti-lu càci elu cu voi si voi cu elu o veti ferici, o veti mari si intari; pastrati credint'a in Dumnedeu parintiloru vostri primita de secolu, si Elu ve va protegiá ca totdeun'a. Darulu Domnului nostru Isu Christosu fie cu voi toti.

Acum iubitiloru dupa ce am ascultat rugaciunile si consiliile Archipastorului nostru, care se desparte cu corpulu de noi, veniti cu totii se ne intrunim voiele si se rugamu pe Atot-puterniculu Dumnedeu, ca se asiede in sinurile lui Avram si in corturile dreptiloru sufletulu repausatulu robului seu Calinic si se dicem din sufletu: Dumnedeu sa-lu ierte, eterna sa-i fie memori'a. — Aminu.

Ceva despre viti'a de via din Americ'a si nobilitarea ei.

Cu o nimicire totala ni-amenintia vicle n6stre, o nimernica insecta numita *Filoxera* — *Philoxera* vastatrix, care a venitu cu vitiele de via din Americ'a in Europ'a; mai intaiu in Franci'a, si din Franci'a s'au importatu si in patri'a n6stra.

Filoxera e unu animalu cu totul micu, cu ochii liberi abia se p6te observá, corpulu e ovalu, de col6re galbina, are siese pic6re si unu acu, care lufinge in radacinile cele subtiri ale vitiei si asia suge suculu acelei'a.

S'a constatat, ca ac6sta insecta, se latiesce preste mesura, dintr'o singura muerusica se nascu optu generatiuni, cari, totu in acelasi anu, inca roescu, prin ce se produce unu numeru inspaimentatoriu de insecte, nascute din o singura insecta ouat6ria.

Insect'a si-are locuinti'a s'a in pamentu pre radacinile vitiei, devastandu-le pana in lun'a lui Iuliu, cand capeta aripi si iesu in roiuri naprasnice, sb6ra asupra vitieloru inverdite, alegendu pre cele mai senat6se, unde, lucru naturalu, si-are si nutrementulu necesariu, fiind vitiele deplinu senat6se. Roirea dur6za din Iuliu pana la Septemvre.

Spre a impedeá totalminte acestu teribilu animalu, fara a periclitá si viti'a de via, pana acum nu s'au aflatu nici unu instrumentu. Facutus'au esperimente, din partea celor mai esperti barbati din Franci'a, dar numai in parte li-au succesu. Compani'a drumurilor dr feru Paris, Lyon, Mediterana, in frunte cu distinsii naturslisiti: D. Marion, profesoru la facultatea de sciintia din Marsillia, si D. Catta, profesoru la liceulu din numitul orasiu, au facutu esperintia cu sulfuru de carbonu si au ajunsu, in c6tva la rezultatu.

Pre langa t6te pericolele, aceste substantie otravit6re, s'au doveditu, pre langa precautiuni bine urmate, — multu folositorie.

Sulfurele de carbonu se induce in pamentu cu ajutoriulu unui instrumentu, numitu *injector* — *pal injecteur* Gastine. Cu mediloculu acest'a se p6te sustiené vii'a cu rec6lta multiamit6ria, facendu-se doue operatiuni, in restimpu de unu anu; un'a dela Noemvre pana la Martie, ori si cand, ér a dou'a operatiune se face in lun'a lui Iuniu.

Explicarile necesarie la folosirea sulfurelui de carbaonu, le sustienu de superflue a-le insirá aci, sciind, ca celu ce voesce a-si procurá aceea substantia, precum si instrumentulu, va capetá, cá adausu si indrumarile necesarie.

Fie-care operatiune trebuie se fia urmata de o ingrasiare a vitiei de viia, prin celu mai bunu gunoiu, pentru cá se intar6sa vitiele, spre a fi in stare a produce rodu, precum a provedé cu nutrementulu necesariu si *filoxera*, care va remané neatacata din par-

tea sulfurelui de carbonu, nepotendu-se nimici totalminte.

Compani'a Parisului, Lyon, Mediterana tramite dupa cerere, viticulturiloru sulfurulu de carbonu si injectorii necesari pentru intrebuintiarea s'a, adresandu-se numai de a dreptulu la numit'a Compania.

S'au constatat mai departe si aceea, ca *Filoxera* nu p6te se esiste in pamentulu celu nasiposu, fiind indesatu pre radacinile vitiei, nu p6te strabate pana la ele, ba, chiar fiind si pre radacini, trebuie se pi6ra, nepotendu se umble dupa placu. Nasipulu se recere se fie f6rte finu, precum e celu din tienutul Chechemetului.

In fine, alu treilea modu pentru sterpirea *filoxerei*, e inlocuirea vitiei n6stre prin vitia de Americ'a.

Precum am disu mai sus, vitiele de Americ'a ni-au adusu noua reulu. Intre vitiele Americane, sunt unele, cari nu prea suferu de ataculu *filoxerei*, séu daca le si ataca, ele si-resista, sunt mai rebele, fiind mai robuste decát vitiele din Europ'a.

Vinurile din vitie de Americ'a n'au aceea calitate, precum are vinulu de Europ'a; apoi nu se scie pana la ce latitudine, in tierile n6stre va poté se ise c6ca rodulu, ne avendu aceeaasi clima ca si in Americ'a. In urm'a observárii, ce s'au facutu, ca radacinile vitiei de Americ'a, nu sunt pré supuse la ataculu *filoxerei*, s'au consiliatu unu medilocu mixtu, adeca. a altui in vitia de America vitia de a n6stra.

Vitiele de Americ'a se potu procurá si la noi in Patria dela sc6lele de vinieritu ale statului. Aceste se procura t6mn'a dupa ce pica frunzela, va se dica, cand e c6pta deplinu, apoi se leaga in snopi ca la 200 de vitie si se ponu in podrumu in cenusia, unde sunt a-se udá, din cand in cand, pana primavér'a.

In anulu urmatoriu, primavér'a, de tempuriu incepemu altuirea si sadirea vitiei.

Ori ce planta daca voim a o cultivá, 'nainte de a-se semaná, trebuie sa se raréscá pamentulu, cá radacinele plantei se p6ta strabate usioru in pamentu spre a-si poté castigá nutrementulu necesariu. Si daca luamu in considerare, ca rarirea pamentului este necesaria, chiar si unei plante de putina insemnatate, cu atát mai vertosu se recere acést'a la viti'a de via, care are se tiena unu veacu de omini si acarei radacini strabatu afundu in pamentu, de unde au sa se nutréscá.

Deci, 'nainte de a se sadi vitiele se recere ca pamentulu s6-se int6rca seu rigoleze in afundime de 60—80 cm.; ce-se face asia: tabl'a destinata pentru sadirea vitiei prim'a-6ra se injumatatesce, apoi se incepe dela unu capetu al tablei, si se face unu siantiu, cam de doi metrii de largu, dupa-ce s'au scosu pamentulu in afundimea de sus, se sapa si infundulu siantiului, care pamentu se lasa in elu. Se mesora din nou unu siantiu de doi metrii de larg, din sus

de cel-alalt, pamentul din siantiulu alu doilea luvomu aruncá in siantiulu prim, asia, caci cand vom ajunge la afundimea receruta, siantiulu prim va fi plin cu pamentu din siantiulu alu doilea, care au venitu intorsu, cu partea ce au fostu de asupra au veniutu de desuptu si vice versa. Tot-asia vom continuá pana la capetu, fara a remané pamentu ne sepatu intre siantiuri.

Dupa-ce am ajuns la capetu vedem ca ni-remane un siantiu gol, fara pamentu; ca-se ne ajutam si aci si se n'avem lipsa de a cará pamentul dela cel-alalt capetu, incepem immediat cu rigolarea celei-alalte jumatai de tabla, adeca, de unde am finit cu prima, vom incepe cu a doua jumetate rigolarea. Aci éراسi vom purcede in modul sus atins, pana se-va rigolá tóta tabla. Fininduse rigolarea tablei, vom avea de ambele capete pamentu de prisos, precum si cate un siantiu golu; acum, pamentul de prisos dela capetulu primei jumetati de tabla-lu tragem in siantiulu golu, dela acelasu capetu, dela a doua jumetate a tablei; si éراسi pamentul de prisos dela jumetatea a dóua a tablei-lu vom trage in siantiulu golu a primei jumetati din tabla. Si cu acésta s'au finitu rigolarea tablei.

Primavéra de tempuriu scótem din podrum vitia de America, precum si pre cea din Europa, déca de tótna au fost castigata, déca nu, apoi mergem si taiam dela butucul insemnatu de tótna si ambele le ducem inchilie si incepem a altui.

Dintre tóte metódele de altuitu e cel mai de recomandatu, metodulu imparecherii-copularea, ca cel mai usior si mai siguru.

Aplecendu-ce metodulu acesta, se recere, ca atatu purtatoriul de altoia — se-lu numim asia — cât si surcelulu nobilu se fie de aceiasi grosime; aci apoi ne folosim de un instrumentu de tot simplu, care are forma unei greble, dare facutu din lemn, pre care stau in directiune perpendiculara fisate mai multe daraburi de plev, prin ce se nascu mai multe intervale de diferite marini. Déca purtatoriul de altoia, si surcelulu nobilu au grosimea unui si aceluasi interval se pot si altui.

In modul acesta se alegu tóte vitiele, cari au aceiasi grosime si le pune in diferite parti de dupa marimea lor, apoi siede la mésa comodu si incepe altuirea.

La altuirea vitiei se recere deprindere multa si unu cutitu ascutitu; aplicandu-se o singura taetura asupra purtatorului de altuia si asupra surcelului nobilu, acelea se-se póta aplicá bine una pre alta, apoi le legamu cu cóje de teiu, séu si cu sderntie, si in fine, mangim altoiele cu balega de véca amestecata cu pamentu galbinu. E de insemnatu, ca la surcelul nobil e de lipsa a-se lasa doi ochi, nefiindu unul bun se-lu inlocuiesca cel-alalt. In modul acesta,

un singur om istetiu si esercitatu e instare a altui pre di un numer frumosielu de vitie; afara de acéstea mai esista si instrumente de altuitu, cu ajutoriul carora inca se póte altui fórte iute.

Cu vitiele astfelu nobilitate, in pamentul rigolatu, vom face scóla de vitie, care se face asia: facem un siantiu, cam de unu metru de largu ér lung, pre cât e lungimea tablei, in acelu siantiu se punu doue renduri in departare unul de altul, de 16 cm. ér spatiulu dintre vitie, 4 — 5 cm., se trage mereu pamentu pre langa vitie lasandu-se unu mugure al surcelului nobilu afara, pre care inca punem pamentu finu si-lu astupamu, si asia se lasa in timpu de siese septemeni, cand apoi se descopere, déca e timpulu norosu, si radacinile date din surcelulu nobilu se taia si apoi éراسi se ingrópa de nou si asia remane pana cu inceputul lunei lui Augustu, cand se descopere tóta. Aci se lasa pana in anulu urmatoru, grigindu numai se nu degare preste iérna, acoperindu-o cu frundie si cu paie.

In primavear'a anului urmatoriu vitiele nobilitate, cari s'or prinsu, se scotu, taindu-li-se radacinele cu fórfece, ca se fie mai scurte, fiindu-ca atunci crescu radacini mai multe si mai senatóse; mai departe se taia si lemnulu teneru, crescutu din surcelulu nobilu in anulu trecut, lasandu-se 1—2 muguri, apoi se sedescu in loculu destinatu pentru via si aci se manipoléaza dupa regulele, dupa cari se manipoléaza si adi vi'a de Europa.

Ce e dreptu, spesele sunt cam multe si greu de suportatu, la inlocuirea vitiei nóstre cu cea de America nobilitata, totusi s'ar potea încátva ajutorá aplicandu-se unu altu metodu de manipulare asupra vitiei, pre care voim a o scóte si inlocui cu cea din Americ'a, si anume:

Se dicem spre esemplu, ca un proprietariu are diece jugere de via; primul anu, adeca, in anulu cand amu procuratu vitia de America spre a-o nobilitá, primul juger din cele diece se lasa pre rodu, asemenea se lasa si in anul alu doilea, caud viti'a de America e altuita in scóla, tota in acelasu anu se lasa si alu doilea jugeru pre rodu de anulu primu; in anul alu treilea, jugerulu primu se scóte si se inlocuesce cu vitia de America altuita, ér jugerulu alu doilea remane pre rodu de anul alu doilea si jugerulu alu treilea va remanea in anulu acesta pre rodu de anulu primu, — asia vomu continuá pana tóta via va fi inlocuita cu vitia nobilitata de America.

Este ceva de insemnatu, caci cu modulu acést'a de manipulare, ni-castigamu ceva isvoru de venitu pentru spesele ce avemu ale face cu sadirea vitiei celei nóua, asia, ca dupa câtiva ani ne pomenimu, ca tóta via e scósa si inlocuita prin alta nóua fara se fim simtitu greumentulu celu mare, care l'am fi avutu atunci, cand de-odata am fi scosu tóta vi'a.

Pentru ca vi'a se póta resiste, in timpu de diece ani contra filoxerei, e de a-se aplicá asupra butuciloru sulfuru de carbon, precum si ingresiarea vitiei prin gunoiulu celu mai bunu.

Cine va proba, se-va convinge !

Galsia, la 3. Septem. 1886.

Invetiatorul.

D i v e r s e.

* *Calendariulu tipografiei diecesane din Aradu*, acesta carticica atátu de folositoria si interesanta pentru poporulu romanu, se afla dejá sub pressa si va aparé in curendu. Dupa informatiunile temeinicé, de cari dispunemu, calendariulu din anulu acest'a va intrece pre tote cele-alalte, se va distinge prin materialu alesu si forte variu, mai alesu in ceea ce privesce trebuintiele poporului nostru agricolu. Redactiunea a fostu cu ceea mai mare precautiune si sperámu cá asta data va avé sè-se bucare de rare ovatiuni din partea cetitoriloru stimati.

Dreptu aceea ni-tienemu de datorintia a aduce aceste la curoscinti'a publicului si a rogá pre sprijinitorii acestei intrepinderi folositorie se binevoesca a avé mitica pacientia pana candu vomu fi in placut'a positiune se li-servim cu esemplarie bine ajustate din calendariulu anulu 1887.

* *Tesaurulu coroanei Tiariloru*. Coron'a, pe care a purtat'o pe capu Alexandru III-lea la incoronarea s'a in Moscov'a, facuta dupa modelulu celoru bizantine, este evaluata la mai multu de 1,100.000 ruble si e compusa in mod simbolicu din doue jumetati, caracterisandu imperulu romanu de Vestu si de Ostu, intre care se inaltia crucea, compusa din cinci diamante mari. Acésta opera admirabila s'a comandatu de Caterin'a II duja urcarea s'a pe tronu, in anulu 1762, la giuvaergirlu curtii, Ieremias Pautie. Acest'a a primitu tóte diamantele corónei si a lucratu diu'a si nóptea, spre a terminá lucrarea pentru incoronarea imperatéssei, la 22 Septemvre. Afara de rubinulu, in forma de para, de desubtulu crucii, corón'a e compusa numai din diamante si din 54 margaritare mari. Si mai pretios este sceptrulu Tiarului Paul. Elu e impondobitu cu diamantulu minunatu, sub numele de Lazareff si Orloff. Se dice ca acest'a, impreuna cu prea vestitulu diamantu Kohi-Nur alu corónei engleze, a formatu ochii leului de auru din fatia tronulu marelui Megelu din Delhi, trecendu din mana in mana, para l'a cumpératu negustorulu armenianu Lazareff, care, cu pericolulu mortii, l'a adusu la Petersburg si l'a oferitu imperatéssei Caterin'a II. Pentru dens'a a fost prea scumpu acestu giuvaeru inca in stare bruta, si Lazareff s'a dus cu elu la Amsterdam, centrulu comerciului de diamante. Acolo l'a cumpératu comitea Alexie Orloff pentru 450,000 ruble, a pusu se-lu lucreze si l'a daruitu apoi imperatéssei. Totodata a scosu pentru Kazareff o diploma de nobletie si o renta annuala de 2000 ruble. Orloff cantaresce 194³/₄ carate aprópe cu 9 carate mai multu decát Kohi-Nur. La prelucrare a perdutu 9³/₄ carate. La 1865 a fost evaluatu la 2,399.310 ruble. Pe Orloff se afla o pajura frumusu smaltata. Sceptrulu lungu de 19 centimetri a servitu si la incoronarea Tiarului Paulu. Elu e de auru, cu unu bráu din trei tenduri de brilante, in mijloculu caror'a sta unu brilantu mare, in forma de migdala.

Crucea e compusa din diamante. Coron'a imperatéssei e multu mai mica, dar de aceea si forma cá si a imperatului, Ea e compusa numai din diamante, intre care cele mai frumóse sunt in cruce. Ea a fost comandata la giuvaerii din Petersburg Niholls si Plinck pentru incoronarea imperatéssei Mari'a Alexandrowna. Insigniile ordinului Vulturului, compuse numai din diamante, servescu numai in diu'a incoronarii. Dupa cum stau banii astadi, valórea diamantelor corónei este cá de 12 milióne ruble. (Epo'e'a).

* *Alegere de protopresviteru*. Siodulu protopresviteralu alu tractului Oradii-mari s'a intrunitu in ¹/₁₃ Septemvre pentru alegerea si respective candidarea la postulu vacantu de potopresviteru alu Oradii-mari. Cadiidati au fost parintele Tom'a Pacala, actualulu administratoru protopresviterulu si dlu Petru Ionasiu, archivaru la consistoriulu din Oradea-mare. Maioritatea absoluta o a intrunitu parintele Tom'a Pacala. Actulu alegerii se va substerne venerabilulu consistoriu pentru denumire.

* *O operatiune chirurgicala*. — o operatiune interesanta s'a facutu in lun'a lui Augustu la clinica chirurgicala, in spitalulu centralu alu Vienei, asupra unui barbatu in versta de 23 de ani. Intr'unu birtu la Baden langa Vien'a unu prestidigitatoriu produse artificiile sale, inghitiandu cutite furculitie si alte asemenea obiecte, retragandu-le spre mirare spectatoriloru dupa câteva minute éra si din gátulu seu. Chelnerulu localulu, invidiosu de aplausele publicului, dicea: „Asemenea mesiteciuguri sunt nimicuri, ori cine le pót esecutá.“ Si spre a dovedi disele sale, l'a o lingura de masa si o inghitit intr'adeveru, desi cu óre-care dificultate. Dar voindu s'o retraga lu-parasi dibaci'a lui. In timpu de doue zile sermanulu suferea cele mai grezave dureri care-lu obligau in fine a cautá ajutoriu medicalu. Mediculu localu, vediendu gravitatea casului, lu-tramise la clinica chirurgicala dela Vien'a. Acolo, prin pipairea abdomenului si prin intrebuintiarea instrumentului Gastroscopu, inventatu de profesorele Mikulicz, prin care se luminéza cavitata stomacului, se potea constatá cu esactitate positiunea lingurei in stomacu. Dupa acést'a constatare se practica o incisune in epidem'a burtei descoperindu stomaculu; apoi se scóse lingur'a si se recosú ran'a. Prin îndelungat'a inriurire a sncului gastricu lingur'a se gasea incrustata de rugina. Pacientulu, desteptandu-se câteva minute dupa operatiunea din narcos'a cloroformulu, fú plinu de recunoscintia si facú unu juramentu ca nici odata nu va mai cercá a face concurentia prestidigitatoriloru.

* *Unu brotacelu invetiatu*. La unu birtu intr'o suburbia dela Vien'a venise deunadi unu streinu, dupa aparintia onu de maniere bune si forte sociabilu, care intrandu in conversatiune cu ceilalti consumatori, aduse vorb'a asupra domesticirei animaleloru, aretandu ca cu staruintia si cu rabdare cineva póte dobandi rezultate suprin dietóre. „Eu insumi, am invetiatu unu brotacelu, se cunósca si indice esactu si regulatu prin vocea lui tóte órele dilei si noptii.“ Spre a demonstá auditivulu adevverulu afirmarei sale, scóse din buzunaru unu micu borcanu de sticla in care se aflá inchisu unu brotacelu. Dupa acést'a reclama dela unu óspe césorniculu seu, care arétá siese óre si jumetate. Punendu sticla cu brotacelulu pe masa si césorniculu in buzunaru, dise: Peste treideci de minute brotacelulu meu va repetá obicinuitulu seu „cua“ de siepte ori.“ Dupa câteva minute strainulu se scula si esí din sala, lasandu sticla cu invetiatulu brotacelu pe masa. Jumetatea de óra trecuse, dar streinulu nu revenise, brotacelulu pastrase tacerea lui si posesorulu césornicului intelese cam tardiu ca in loculu césornicului seu caietase unu brotacelu, care d'aci înainte i-póte servi de invetiatura.

* *Archiepiscopu rapitu de banditi.* Foile din Aten'a anuntia, ca nisce banditi greci au rapitu pe betranulu Archiepiscopu din Elason'a, in Macedoni'a, si i-au cerutu ca pretiu de rescumperare 100,000 franci. Intr'aceea se telegraféza din Salonicu, ca Pórta a trimisu in urmarirea banditiloru unu despartimentu de 600 soldati, cari dupa o lupta, in care au fost de amedoue partile morti si raniti i-au prinsu si astfelu banditii trebuira se libereze prad'a loru.

Concursu.

Pentru distribuira a unui, eventualu doue stipendii de câte 200 fl., din fundatiunea „Elena Ghiba Birt'a,” se escrie concursu pana 6 18 Octomvre a. c.

In sensulu testamentului, la aceste stipendii, au drep-tulu a recurge numai tineri cari studiazu cu succesu bunu la vre-o scóla publica, si suntu de reliunea gr. or. si de nationalitate romana séu gréca, din comitatele: Arad, Bi-hor, Bichisiu si Cianad, si ai caroru parinti n'ar fi in stare a-i sustiené la studii.

Rudeniile fericitei fundátore vor avea preferintia.

Recurentii au a-si inaintá subscrisului, petitiunile loru, proveclute cu recerutele dovedi, pana la terminulu mai sus aretatu.

Aradu, 6/18 Septemvre 1886.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului,
cá pres. comitetului fundationalu.

—□—

Conform ordinatiunei Ven. Consistoriu gr. or. ora-danu dto 11/23 Aug. 1886 Nr. 673 scl., se escrie con-cursu pe statiunea invetiatorésca din Toboliu, inspectorat. Oradii-mari, — cu terminu de alegere pe Dumineca 7/19 Septemvre a. c.

Emolumentele sunt: 1) cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in 30 fl. 2) jumetate sessiune pamentu aratoriu (13 jugere catastrale in pretiu de 260 fl. 3) dreptulu de pasiunatu pentru 9 vite = 18 fl. 4) plat'a in bani si pen-tru lemne 51 fl. 50 cr. 5) pentru adusulu lemneloru din padure 2 orgii (4 metri) comun'a va dá trasurile de lipsa, pretiuite in 20 fl. 6) 15 cubule bucate (grâu, orzu, cu-curuzu) 70 fl. 7) venitele cantorale 20 fl. de totu 469 fl. 50 cr. v. a.

Competentii sunt avisati, petitiunile loru ajustate conform preserselor stat. org. si adresate comit. par. din Toboliu, a-le trimite subscrisului in Zsáka p. u. Farfa, pana in 3/15 Sept. a. c. avendu recurentii in vre-o dumi-neca séu serbatóre a-se presentá in s. bisericu din Toboliu, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. adm. protop. inspect. de scóle.

—□—

Pentru indeplinirea statiuniloru vacante invetiato-resei din inspect. Risculitiei, protop. Halmagiului comitat. Huniadórei, — se escrie concursu si anume:

I. Pentru statiunea invetiatorésca din Ciungani, cu carea sunt impreunate urmatórele emolumente anuali si anume: a) Bani gat'a 160 fl. b) 5 orgii de lemne lungi, c) cuartiru liberu si gradina de legumi; terminulu alegerei pe 26 Septemvre st. v. a. c.

H. Pentru statiunea invetiatorésca din Prevaleni, cu carea sunt impreunate urmatórele emolumente anuali si anume: a) bani gat'a 120 fl. b) 5 orgii de lemne lungi,

c) cuartiru liberu si gradina de legumi, — terminulu de alegere pe 26 Septemvre st. v. a. c.

III. Pentru statiunea invetiatorésca din Debrotiu, cu carea sunt impreunate urmatórele emolumente anuali si anume: a) bani gat'a 200 fl. v. a. b) 5 orgii de lemne lungi c) cuartiru si gradina, terminulu de alegere pe 28 Septemvre st. v. a. c.

Doritorii de a ocupá vre un'a din aceste statiuni sunt avisati recursele proveclute cu tóte documintele pre-scrite in stat. org., a le adresá comitetelor parochiale respective, si a le trimite subscrisului inspectoru scolaru cerculu celu multu pana la 25 Septemvre st. v. a. c. in Risculiti'a p. u. Bai'a de C'isiu (Körösbánya).

Risculiti'a la 3/15 Sept. 1886.

Ioan Micluta, m. p.
inspect. scol. cerc.

—□—

Se deschide concursu pe statiunea invetiatorésca din Leocuseciu terminulu de alegere in 21 Septemvre st. v. a.

Dotatiunea este 186 fl. in bani, 12 meti greu, com-putati a 42 fl., 24 de meti cucuruziu a 72 fl. suma 300 fl. 10 fl. conferintia, 5 fl. scripturistica, 24 meti lemne din care se va incaldi si scóla; Gradina de legumi de 800 cr. in comuna si 800 cr. afara de comuna.

Doritori de a cuprinde acasta statiune sunt avisati, asi tramite recursele in doua exemplare pana in preséra alegeri avend a-se infatiosá in vre-o dumineca sau serba-tóre in biseric'a de aici, sub-scrisului per Lugos p. u. Balinti in Leocuseciu.

Conducatorii de chor vor fi preferiti.

Leocuseciu in 29 August 1886.

In contielegere cu comit. paroch.

Adam Rósa,
inspect. scol.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scóla' romana gr. or. confes. din Tergoviste, protop. Belintului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 28 Septemvre st. v. a. c.

Emolumentele sunt: in bani gat'a 130 fl. 60 cr. si 4 fl. pentru pausialu, in naturale: 4 jugere pamentu parte aratoriu, parte fánatia, 25 meti bucate, parte grâu, parte cucuruzu, 30 metri de lemne, din cari se incaldiesce si scóla, locuintia libera cu gradina de legumi.

Recursele ajustate conform preserselor stat. org. si ale art. XIII. §. 6 1879, — sè se trimite par. protop. Georgiu Creciunescu in Belincz, p. u. Kizsetó.

Recurentii au sè se presenteze in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: G. CRECIUNESCU, m. p. prot. inspect. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea postului inve-tiatoescu dela scóla' confesionala gr. or. din comun'a Ho-disiu, inspectoratu Silindiei, cot. Aradului cu termina de alegere pe 14/26. Septemvrie 1886.

Emolumente: 1) In bani gat'a 120 fl. 2) 1/4 sessiune de pamentu parte aratoriu, parte fanatiu, 3) 10 sinice bu-cate, 4) 10 orgii de lemne, 5) 6 fl. pentru scripturistica, 6) pentru curatitulu scólei 6 fl. 7) pentru conferintie 10 fl. 8) cuartiru liberu si gradina de legume.

Competentii vora produce atestatu 1) Ca sunt ro-mani de rel. gr. or. 2) Atestatu de cualificatiune invetiato-resea. 4) Testimoniu de limb'a magiara. Competentii sunt avisati a a-se presentá in vre-o dumineca séu serbatóre in sant'a bisericu din Hodisiu, pentru de a-si aretá desterita-tea in cantu si tipicu.

Recursele astfelu instruate, au a-se substerne Mult On. Domnu Acsentiu Chirila inspectoru in Silindi'a p. u. Taucz:

Hodisiu, 24. Augustu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : ACSENTIE CHIRILA, m. p. inspect. scolariu.

In urm'a decisului V. Consistoriu de dto 25 Iul. a. c. nr. 1617 se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca vacanta din comun'a **Toraculu-mare**, in insp. B. Comlosiului, cot. Toront., cu terminu de alegere pe **5 Octomvre v. a. c.**

Emolumintele anuale sunt: 400 fl. in bani gat'a si 4 jugere de pamentu aratoriu de clas'a prima, 10 fl. pentru conferinti si 5 fl. pentru scripturisticiu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune sunt avisati a-si substerne recursurile instruite conform stat. org. bis., adresate comit. par. inspectorului de scóle Paul Tempea in Nagy-Torák, per Nagy-Beckerek pana in diu'a alegerii, si a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. biseric'a spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Toraculu-mare, 13 Augustu 1886 v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. inspect.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a conf. rom. din **Maglice**, cu terminu de alegere pe **20. Septemvre st. v. a. c.** cu care postu sunt impreunate urmátorele emoluminte:

- 1) bani gat'a 200 fl. v. a.
- 2) 10 metri de lemne din care se se incaldiesca si scól'a.
- 3) quartiru liberu.
- 4) gradina pentru legume.

Dela recurrenti se pretinde se aiba esamenulu de cualificare si in vr'o dumineca séu serbatóre, a-se presentá la biseric'a spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Petitiunile adresate respectivului comitetu par. ale trimate inspect. scol. Ioan B. Farcasiu in Plescuti'a p. u. Gurahonz, pana in 20. Septemvre, 1886.

Ioan B. Farcasiu, m. p.
inspect. scol.

Se escrie concursu pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala gr. or. din comun'a **Camn'a**, inspect. Silindiei, cot. Aradului cu terminu de alegere pe **14/26 Septemvre 1886.**

Emolumintele: 1) In bani gat'a 84 fl. 2) 12 jugere pamentu parte aratoriu, parte fenatiu, 3) 11 sinice bucate, 4) 10 orgii de lemne, 5) 10 fl. pentru scripturistica, 6) pentru curatitulu scólei 6 fl. 7) pentru conferintie 10 fl. 8) quartiru liberu si gradina de legume.

Competentii vor produce atestatu: 1) Ca sunt romani de rel. gr. or. 2) Atestatu de conduita. 3) Testimoniu de cualificatiune invetiatorésca. 4) Testimoniu de limb'a magiara. Competentii sunt avisati a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in sant'a biseric'a din Camn'a pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele astfelu instruate, au a-se substerne M. On. Dnu Acsentiu Chiril'a, insp. in Silindi'a p. u. Taucz. Camn'a la 24 Augustu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : ACSENTIE CHIRILA, m. p. inspect. scolariu.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la clas'a I. dela scól'a gr. or. conf. din **Belintiu**, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **5/17 Octomvre an. curentu.**

Emolumintele in bani gat'a 300 fl. v. a.; câte 40 cr. dela inmormentari cand i-este rendulu a fi chiamatu; pentru scripturistica si conferintia 10 fl.; in naturalie: 1 $\frac{1}{2}$ jugeru de pamentu aratoriu, 32 metri lemne din cari se incaldiesce si scól'a, locuintia libera cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina.

Recursele ajustate conform prescrieloru statutului organicu si alu art. XVIII. §. 6 1879, sunt a se tramite parintelui protop. Georgiu Creciunescu cá insp. de scóle in Belintiu, p. u. Kiszetó; avend recurentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a se presentá in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.— Cei versati in music'a vocala, incát se póta direge si conduce corulu vocalu din locu, vor fi preferiti.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: G. CRECIUNESCU, m. p. prot. si insp. scol.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a confesionala rom. din **Ciuciu**, cu terminu de alegere pe **20 Septemvre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt:

- 1) bani 250 fl. v. a.
- 2) 10 metri de lemne.
- 3) gradina pentru legume.
- 4) quartiru liberu.

Dela recurrenti se pretinde esamenulu de cualificare de limb'a romana si magiara, ér cei cari voru avea documentu despre sciintia de gramatice vor fi preferiti, in vr'o dumineca séu serbatóre a-se presentá la biseric'a. — Petitiunile adresate respectivului comitetu par. ale trimate inspect. scol. Ioan B. Farcasiu in Plescuti'a p. u. Gurahonz, pana in 20 Sept. 1886.

Ioan B. Farcasiu, m. p.
inspect. scol.

Pe bas'a incuviintiarrii Ven. Consistoriu din Oradea-mare din 14 Iul. a. c. nr. 626 B. pentru deplinirea parochiei de class'a III din **Hinchiristu**, in tractulu Vascului, — se escrie concursu cu terminu pana la **14 Septemvre v. a. c.**

Dotatiunea este:

- a) biru preotiescu dela 160 de numere de case câte o vica de cucuru cu ciocu pretiuitu 100 fl.
- b) pamentu parochialu de 30 holde cu venitu anualu de 90 fl.
- c) câte o diua de lucru per 40 cr. 64 fl.
- d) stolele usuate, si anume: ingropatiune mare 2—4 fl. mica 1 fl. cununia 3 fl. botezu 40 cr. care tóte computate aducu 100 fl.
- e) alte accidentii pentru functiuni dispensabile precum: liturgii private, festanii, maslu etc. 20 fl.
- f) quartiru la casu de lipsa esarendatu prin comuna. 40 fl. de totu: 404 fl.

Competentii vor avea a-si trimate recursurile sale pana la terminulu indicatu la subscrisulu in Beiusiu.

Datu in Beiusiu 18 Aug. 1886.

In contielegere cu Comitetulu parochialu din Hinchiristu.

Vasiliiu Pap, m. p.
protop. Vascului.